

Аурелія БУБЕНЮК

здобувачка освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ
(науковий керівник: д-р екон. наук, професор, професор кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ
Алла МЕЛЬНИК)

ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ СФЕРИ

Планування діяльності організації публічної сфери є ключовою управлінською функцією, яка забезпечує системність, передбачуваність та результативність роботи установ, що надають суспільно важливі послуги. В умовах реформування публічного управління, цифрової трансформації та зростання очікувань громадян щодо якості сервісів, планування перетворюється з формальної процедури на стратегічний інструмент розвитку. Воно дає змогу органам влади та іншим публічним інституціям впорядковувати діяльність, визначати пріоритети, оптимально використовувати ресурси, прогнозувати ризики та забезпечувати відповідність між суспільними потребами та управлінськими рішеннями [1].

Планування в організаціях публічної сфери має комплексний характер, оскільки охоплює стратегічний, середньостроковий і поточний рівні. Стратегічне планування визначає бачення розвитку, місію, ключові цілі, пріоритетні напрями та очікувані результати функціонування установи. На цьому рівні важливим є врахування зовнішнього середовища – соціально-економічних тенденцій, нормативних вимог, потреб громадян, цифрових інновацій і потенційних ризиків. Стратегічне планування створює довгострокові орієнтири та забезпечує узгодженість діяльності всіх підрозділів організації.

Середньострокове планування пов'язує стратегічні орієнтири з операційними рішеннями, визначаючи конкретні завдання, ресурси, відповідальних, часові рамки та очікувані результати. У

публічній сфері середньострокові плани часто відіграють роль інструмента бюджетування, оскільки поєднують управлінські цілі з фінансовими можливостями. Якість такого планування залежить від точності прогнозів, ефективності внутрішніх інформаційних потоків, здатності керівництва аналізувати ризики та уміння поєднувати інтереси різних стейкхолдерів [2].

Поточне планування забезпечує щоденне функціонування організації, деталізує конкретні види діяльності, встановлює операційні цілі та визначає механізми їх виконання. Воно охоплює розробку графіків, регламентів, внутрішніх процедур, контрольних показників та алгоритмів взаємодії структурних підрозділів. У публічній сфері важливо, щоб планування не мало формального характеру, а слугувало підґрунтям для управлінських рішень, мотивації персоналу та вдосконалення процесів надання послуг [2].

Обов'язковою умовою ефективного планування є чітке визначення цілей. Цілі повинні бути конкретними, вимірюваними, досяжними, релевантними та обмеженими у часі. У публічному управлінні цілі мають відображати інтереси громади, реальні потреби користувачів послуг та стратегічні пріоритети державної політики. Невизначеність або надмірна загальність цілей знижують ефективність роботи установи, спричиняють неузгодженість дій, ускладнюють контроль та зменшують відповідальність за результати.

Планування діяльності організації публічної сфери неможливе без якісної аналітичної підтримки. Для цього необхідно здійснювати оцінювання зовнішнього середовища, аналіз соціально-економічних показників, прогнозування можливих загроз, вивчення потреб громадян і моніторинг нормативних змін. Аналітичні методи, зокрема PEST-аналіз, SWOT-аналіз, сценарне прогнозування, оцінка ризиків і аналіз зацікавлених сторін, дозволяють формувати обґрунтовані плани розвитку та зменшувати ймовірність помилок.

У сучасних умовах цифровізації планування діяльності організації публічної сфери передбачає активне використання цифрових технологій. Електронні системи управління, медичні та соціальні інформаційні платформи, системи електронного документообігу, цифрові дашборди, аналітика великих даних та інтерактивні інструменти громадської участі значно спрощують процес планування, роблять його прозорим, оперативним і достовірним. Цифрові інструменти дозволяють організації швидко реагувати на зміни, здійснювати прогнозування на основі даних, координувати роботу підрозділів та зменшувати управлінські ризики [3].

Важливим елементом планування в публічній сфері є управління ресурсами. План має відображати реалістичний розподіл фінансових, кадрових, матеріальних та інформаційних ресурсів. Оцінка наявних ресурсів і прогнозування їх дефіцитів дозволяють уникати зривів у виконанні завдань, підвищують ефективність бюджетування та сприяють економному використанню коштів. Кадровий компонент планування передбачає аналіз кадрового потенціалу організації, визначення потреб у навчанні, розвиток компетентностей та побудову професійних траєкторій працівників.

Планування діяльності також повинно враховувати ризики, які можуть вплинути на виконання завдань. Для цього важливо застосовувати методи управління ризиками: ідентифікацію, оцінювання, ранжування, розробку превентивних заходів та формування планів реагування. У публічній сфері ризики можуть бути пов'язані з кадровими проблемами, політичними змінами, бюджетними обмеженнями, цифровими загрозами, соціальними конфліктами або незадоволенням громадян. Завчасне врахування ризиків забезпечує стійкість організації та сприяє досягненню цілей навіть у складних умовах.

Окреме значення для планування в організації публічної сфери має комунікаційна складова. Планування повинно охоплювати

внутрішню та зовнішню комунікацію, визначати механізми інформування громадськості, взаємодії зі стейкхолдерами та зворотного зв'язку. Чітко організована комунікація забезпечує прозорість роботи, сприяє формуванню довіри, мінімізує ризики непорозумінь і робить послуги більш доступними для громадян.

Отже, планування діяльності організації публічної сфери є складним процесом, який охоплює стратегічні, аналітичні, кадрові, процедурні та цифрові аспекти. Від якості планування залежить здатність організації ефективно виконувати свої функції, відповідати на виклики, забезпечувати високий рівень сервісів і формувати довіру до публічного управління. Сучасна модель планування повинна поєднувати професійність, системність, інноваційність і прозорість, створюючи умови для сталого розвитку організації та задоволення потреб громадян.

Список використаних джерел:

1. Лебеденко О. В. Стратегічне планування в публічних установах та організаціях. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2024. № 1. С. 53-57. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/10212>
2. Мельник А. Багаторівневе стратегічне планування в системі інституційних механізмів управління в Україні. Вісник економіки. 2020. № 2. С. 7-23
3. Борщевський В., Василиця О., Матвеев Є. Публічне управління в умовах воєнного стану: інституційні трансформації, стратегічне планування та механізми розвитку. Держава та регіони. 2022. № 2 (76). С. 30-35. URL: <https://doi.org/10.32840/1813-3401.2022.2.5>
4. Борщевський В., Василиця О., Чех М. Стратегічне планування як інституційний фетиш у публічному управлінні України: методологічні, професійні й етичні аспекти проблеми. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління, 2022. № 2 (62). С. 28-34. URL: [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2\(62\)-4](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2(62)-4)